

Anatomia i filogeneza gawiała *Eosuchus lerichei* z paleocenu Europy

Massimo Delfino, Paolo Piras, and Thierry Smith

Acta Palaeontologica Polonica 50 (3), 2005: 565-580

Holotyp gatunku *Eosuchus lerichei*, ustanowionego przez Dollo w 1907 roku, nigdy nie został starannie opisany, choć w wielu pracach cytowano go i porównywano. Niniejsza praca ma zapłacić tę lukę i umieścić ten takson w kladystycznym kontekście filogenetycznym. *E. lerichei* można uznać za ważny takson prymitywnych Gavialoidea z paleocenu północnej Europy zachodniej, mający skrajnie powiększony obszar otworów kościach kwadratowych, podobnie ja równowiekowy *Eosuchus minor* ze wschodniej Ameryki Północnej (opisany początkowo jako *Gavialis minor*). Oba gatunki można uznać za taksony siostrzane, i ze względu na priorytet powinny zostać zaliczone do rodzaju *Eosuchus*. Wyniki analizy kladystycznej wykazują, że gatunek europejski ma cechy nieco bardziej zaawansowane niż amerykański krewniak, co sugeruje rozprzestrzenienie na wschód z Ameryki Północnej przed granicą paleocen-eocen i pełnym otwarciem Atlantyku albo ewolucję od miejscowego przodka - prymitywnego gawiałoida podobnego *E. minor*. Oba gatunki *Eosuchus* odkryto w odsłonięciach osadów morskich, co stanowi kolejny dowód tolerancji zasolenia we wczesnych stadiach ewolucji Gavialoidea. Mimo endemiczności jedyne go żyjącego dziś gawiała, *Gavialis gangeticus*, dawna biogeografia nadrodziny ukazuje niegdysiejsze globalne rozprzestrzenienie, z kilkakrotnym pokonywaniem oceanów.

Key words: Crocodylia, Gavialidae, *Eosuchus*, transoceanic dispersal, osmoregulation, Paleocene, Jeumont, Erquelinnes.

Massimo Delfino [massimo.delfino@unifi.it] Dipartimento di Scienze della Terra, Università di Firenze, Via G. La Pira 4, I-50121 Firenze, Italy (corresponding author); Paolo Piras [ppiras@uniroma3.it] Dipartimento di Scienze Geologiche, Università Roma Tre, Largo San Leonardo Murialdo 1, I-00146 Roma, Italy; Thierry Smith [thierry.smith@naturalsciences.be] Département de Paléontologie, Institut royal des Sciences naturelles de Belgique, 29 rue Vautier, B-1000 Bruxelles, Belgium.